

Vår saksbehandler
Janne Celia Seim

Vår dato
10.09.2015

Vår referanse
2013/1527-22/315

Tidligere dato
08.06.2015

Tidligere referanse
2011/9453

Til
Fylkesmannen i Nordland

Statens Hus, Moloveien 10
8002 BODØ

Høringsuttalelse til forslag av revisjon og plan for utvidelse av Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder - Nordland fylke

Det vises til oversendelse av melding om høringsdokument som gjelder overnevnte sak. Høringsforslaget omfatter følgende verneområder:

- Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommune
- Saltfjellet landskapsvernområde i Rana og Saltdal kommuner
- Gåsvatnan landskapsvernområde i Beiarn, Bodø og Saltdal kommuner
- Semska-Stødi naturreservat i Saltdal kommune
- Dypen naturreservat i Saltdal kommune
- Storlia naturreservat i Rana kommune
- Blakkådalen naturreservat i Rana kommune
- Fisktjørna naturreservat i Rana kommune
- Nytt foreslått Melfjorden landskapsvernområde i Rana og Rødøy kommuner

Bakgrunn

Høringen inneholder forslag til nye grenser for vern, i tillegg til forslag om å endre verneform for både landskapsvernområdene og enkelte av naturreservatene. Videre følger en revidering av verneforskrifter. Høringsdokumentet presenterer to ulike forslag. Det ene forslaget foreslår at nasjonalparken utvides til også å omfatte det som i dag er Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat, Storlia naturreservat og Gåsvatnan landskapsvernområde. Det andre forslaget foreslår at landskapsvernområdene består som egne verneområder som i dag, mens Semska-Strødi naturreservat innlemmes i Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat i nasjonalparken. Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarssektorens arealbruksinteresser i saker som behandles etter naturmangfoldloven.

Drøfting av høringsforslaget

I fylkesmannen sitt forslag til revidert verneforskrifter, § 3, vernebestemmelser, for en stor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark inneholder pkt. 6.2 a en unntaksbestemmelse for motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet. Den samme unntaksbestemmelsen gjelder for samtlige verneområder under arbeidsutvalgets foreslåtte forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde, §3, vernebestemmelser pkt. 6.2 a.

Postadresse	Fakturaadresse	Telefon	E-postadresse	Org. nr.
Postboks 405	Fakturasenteret	815 70 400	post@forsvarsbygg.no	975 950 662
Sentrum	Postboks 4394	Telefaks	Internett	Bankkonto
0103 Oslo	2308 Hamar	23 09 78 03	www.forsvarsbygg.no	4714 10 00280

Videre gjelder den samme unntaksbestemmelsen for nytt foreslått landskapsvernområde Melfjorden, § 3, vernebestemmelser, pkt. 5.2 a, Dypen naturreservat § 6 a, Blakkådalen naturreservat § 6 og Fisktjørna naturreservat § 6 a. Militær operativ virksomhet omfatter også militær luftoperativ virksomhet som derfor også dekkes av denne bestemmelsen. Samtlige av de foreslåtte forskriftene inneholder at bestemmelsen ikke gjelder øvingskjøring. Vi presiserer at militær luftoperativ virksomhet ikke er øvingskjøring, men militær flyging som også omfatter den treningsvirksomhet som er nødvendig for at Luftforsvaret til enhver tid skal ha den beredskap og kompetanse som politiske myndigheter krever.

Forsvarsbygg registrerer at unntaksbestemmelse for Forsvarets nødvendig lavtflyging i både fylkesmannen og arbeidsutvalgets forslag til reviderte forskrifter Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er fjernet. Videre gjelder det samme for arbeidsutvalgets forslag for forskrifter for Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde. Forsvarets nødvendige lavtflyging er ikke innført i forskrifter for det nye verneområdet Melfjorden landskapsvernområde. For naturreservatene er unntaksbestemmelse videreført for Blakkådalen naturreservat og Fisktjørna naturreservat, men ikke for Dypen naturreservat.

Eksisterende bestemmelser har ikke utgjort begrensninger for Forsvaret, da nødvendig lavflyging har vært unntatt vernebestemmelsene, eksempelvis jmfør forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, IV, vernebestemmelser, 4. Motorferdsel, pkt. 4.2. Innledningsvis i høringsdokumentet står det skrevet at intensjonen for en oppdatering av forskriftene ikke har vært å endre restriksjonsnivået nevneverdig.

Forsvarsbygg informerer om at Bardufossavdelingene imidlertid ikke benytter seg av verneområdene til lavflygingstrening i nevneverdig grad, og kan derfor ikke sees på som en reel trussel mot verneformålet. Beliggenheten av nasjonalparken sett opp mot Luftforsvarets lokalisering av fly- og helikopteravdelinger, f.eks. på Bardufoss, og disse avdelingenes operasjonsmønstre tilsier at nasjonalparken overflys i forbindelse med transittflyginger mellom nord og sør. Imidlertid kan værforholdene ved transittflyginger påtvinge et rutevalg over nasjonalparken og verneområdene. Da vil det være behov for å fly under 300 m høyde, enten som følge av at skydekket er lavere enn 300 m eller at siktforholdene tilsier et valg av lavere flyhøyde. En ytterste konsekvens av forskriftene er at nasjonalparkens utstrekning deler Norge i to under gitte værforhold, og vil således være til hinder for gjennomføring av militære flyoperasjoner. Det blir derfor vanskelig å akseptere en absolutt minsthøyde på 300 m høyde for overflygning av områdene når siktforholdene eller skydekket tilsier et valg av lavere flyhøyde. Videre informerer Forsvarsbygg om at 330 skvadronen på Bodø har nasjonalparken og omkringliggende verneområder som sitt naturlige operasjonsområde i forbindelse med redningstjeneste. For å kunne løse sitt oppdrag må avdelingen være lokalkjent i områdene. Dette innebærer et rent operativt behov for å kunne trene lavflyging i nasjonalparken og verneområdene for å kunne innfri samfunnets forventinger til å bli reddet når en nød- eller sykdomssituasjon oppstår.

På bakgrunn av de overnevnte drøftinger og for å unngå misforståelser må lavtflygingsunntaket videreføres i § 3, vernebestemmelser, i samtlige forskrifter for nasjonalparken og omkringliggende verneområder som følger:

6.2 Bestemmelsene i pkt. 6.1 er ikke til hinder for: «x. Forsvarets nødvendige lavflyging»

Det overnevnte punktet gjelder for revisjon av forskrifter til alle verneområdene som denne høringen omfatter. Dette kan også underbygges med henvisning til et likelydende pkt. 6.2 b) i forskrift for den nyeste nasjonalparken i et fjellområde i Norge: Fulufjellet nasjonalpark i Trysil kommune.

For mange av nye foreslåtte verneplaner, har vi også foreslått en unntaksbestemmelse for landing og start med militære helikopter. Hensikten er ikke å skaffe Forsvaret generell landingstillatelse, men snarere å knytte eventuelle forbud til den type virksomhet som utgjør en reel trussel for verneområdene. Forskriftene kan likevel gi en administrativ konsekvens for Forsvaret ved at flykart må oppdateres med nye forbudsområder. Vi mener derfor det er tilrådelig å innføre et nytt punkt med unntaksbestemmelse under samtlige verneforskrifter for § 3, vernebestemmelser, for nasjonalparken og omkringliggende områder.

«x. Landing og start med Forsvarets luftfartøy»

Dette unntaket er reflektert i flere lignende vernesaker og vi ber om at dette unntaket innføres i de nye forskriftene, dette gjelder for alle verneområdene.

Konklusjon

Med vår høringsuttalelse presiserer Forsvarsbygg at militær luftoperativ virksomhet ikke er øvingskjøring, men militær flyging som også omfatter den treningsvirksomhet som er nødvendig for at Luftforsvaret til enhver tid skal ha den beredskap og kompetanse som politiske myndigheter krever. Uavhengig av de to foreslåtte forslagene for revidering av forskrifter og grenser for vern ber vi om at Forsvarets unntak for nødvendig lavtflyging blir videreført i samtlige forskrifter. Forsvaret utfører lavflyging for å etablere og opprettholde en standard som samsvarer med de krav og forventninger gjenspeilet fra politiske myndigheter og nasjonen. Videre foreslår vi at det innføres en unntaksbestemmelse i samtlige forskrifter for start og landing med Forsvarets luftfartøy. Forsvarsbygg ber om at de overnevnte forslagene vurderes som endringsforslag som denne høringen omfatter.

Bjørn Bergesen
Seksjonssjef arealplan

Forsvarsbygg eiendom

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:
Luftoperativt inspektorat Postboks 800 Postmottak 2617 LILLEHAMMER
